

Dostępność w sektorze opieki zdrowotnej – tłumacz PJM

Broszura dla osób głuchych i słabosłyszących

Projekt innowacyjny realizowany przez:

MIGMEDIC
ALEKSANDRA WŁODARCZAK

Opracowanie:

Aleksandra Włodarczak
Katarzyna Kłosowska

Opracowanie graficzne:

Jagoda Cerkiewnik

Projekt realizowany w ramach Inkubatora Innowacji Społecznych Generator Dostępności w ramach POWER, Oś Priorytetowa IV Innowacje Społeczne i Współpraca Ponadnarodowa, Działanie 4.1 Innowacje Społeczne współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Poznań, 2023 r.

Tłumacz w placówce medycznej

Każda osoba głucha i słabosłysząca ma prawo skorzystać z obecności tłumacza podczas wizyty w placówce medycznej. Wyjątkiem są prywatne usługi medyczne, w czasie których tłumacz może być obecny, jednak nie jest to obowiązkowe. Taką potrzebę wystarczy zgłosić w placówce.

Jeśli tłumacz jest obecny podczas wizyty, to pamiętaj, że:

1. Obowiązuje go etyka tłumacza (w tym tajemnica zawodowa).
2. Musicie się rozumieć (jeśli nie rozumiesz tłumaczonych treści, musisz to zgłosić).
3. Tłumacz będzie tłumaczył wszystko dla obu stron – jeśli nie chcesz, aby coś tłumaczył na język polski, nie migaj tego.
4. Tłumacz nie załatwia twoich spraw i nie podejmuje za ciebie decyzji.
5. Jeśli masz problem z wypisaniem dokumentu w języku polskim, zgłoś to – tłumacz może napisać to, co zamigasz.
6. Zgłoś swoje potrzeby (np. aby tłumacz wyszedł podczas badania albo żeby stanął w innym miejscu).

Jeśli placówka nie zapewniła tłumacza podczas usług świadczonych na NFZ, można złożyć skargę.

[Formularz skargi](#)

Co zrobić, aby w placówce medycznej był tłumacz?

Wizyta w ramach NFZ:

1. Zgłoś potrzebę skorzystania z usługi tłumacza.
2. Jeśli pomimo Twojej prośby nie ma tłumacza, możesz złożyć skargę na brak dostępności.
3. To placówka, nie pacjent, ponosi koszt tłumaczenia.

Przykłady zgłaszania potrzeby:

1. Jestem osobą głuchą/słabosłyszącą i potrzebuję:

- a) tłumacza: PJM/SJM
(zaznacz, którego potrzebujesz),
- b) urządzeń wspierających komunikację
(np. system FM, pętla indukcyjna),
- c) innej formy:... (napisz jakiej).

2. Proszę też o zdjęcie maseczki z twarzy, bo wspieram się czytaniem z ruchu ust.

Na podstawie Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (art. 6. pkt. 3).

Wizyta prywatna (odpłatna):

Sprawdź, czy w miejscu do którego idziesz, jest usługa tłumacza PJM (on-line lub na miejscu).

TŁUMACZ

JEST

zgłoś potrzebę skorzystania z tłumaczenia

NIE MA

musisz sam zapewnić tłumacza i go opłacić

Ważne!

Jeśli jest tłumacz i go rozumiesz – to świetnie!
Jeśli jest tłumacz, ale go nie rozumiesz – zgłoś to.

Gdzie po pomoc?

Codzienne problemy zdrowotne:

Podstawowa Opieka Zdrowotna (POZ)

tzw. lekarz rodzinny

poniedziałek – piątek

godz. 08:00 – 18:00

Nocna i świąteczna opieka zdrowotna (NiŚOZ)

tzw. pomoc doraźna/wieczorowa

poniedziałek – piątek

godz. 18:00 – 08:00,

też całodobowo w weekendy i święta

Stany nagłe, zagrożenie zdrowia i życia:

Numer 112 – Centrum Powiadamiania Ratunkowego (CPR)

– wezwanie karetki.

Osoby głuche i słabosłyszące mogą skorzystać z aplikacji ALARM-112.

Szpitalny oddział ratunkowy (SOR) – bez skierowania.

Stany wymagające pomocy specjalistycznej (nie nagłe):

Poradnie specjalistyczne – ze skierowaniem.

Bez skierowania można pójść do:

- ginekologa i położnika,
- onkologa,
- wenerologa.
- psychiatry,
- dentysty,

Ty też jesteś odpowiedzialny za swoje zdrowie!

Co to jest zdrowie?

Zdrowie to nie tylko brak choroby, ale także ogólny dobrostan organizmu.

Dotyczy to zarówno zdrowia fizycznego, jak i psychicznego.

Co wpływa na zdrowie?

Cztery obszary zdrowia wg Marca Lalonda:

Zachowania i styl życia (około 50%)

- ✓ aktywność fizyczna
- ✓ prawidłowe odżywianie
- ✓ umiejętność radzenia sobie ze stresem
- ✗ stosowanie używek (alkohol, papierosy, narkotyki)
- ✗ ryzykowne zachowania (także seksualne)

Biologia i genetyka (około 20%)

Nasz zestaw genów wpływa na predyspozycje zdrowotne. Ważniejsze są jednak zachowania, na które to my możemy wpływać.

Środowisko (około 20%)

- ✓ dbanie o środowisko naturalne
- ✓ czysta woda i powietrze
- ✓ bezpieczna szkoła i bezpieczny zakład pracy
- ✓ dbanie o kontakty społeczne
- ✗ zanieczyszczenia (w tym także hałas)

Organizacja systemu ochrony zdrowia (około 10%)

Dostęp do leczenia w przypadku chorób ma znaczenie, ale większe znaczenie ma profilaktyka.

Przydatne strony internetowe

<http://pacjent.gov.pl>

Serwis Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia

Na stronie można się zalogować do Internetowego Konta Pacjenta (IKP). Dostępne są tam nasze dane medyczne i np. recepty.

<http://gov.pl/web/rpp>

Rzecznik Praw Pacjenta

<http://gov.pl/web/zdrowie>

Ministerstwo Zdrowia

<http://pzh.gov.pl>

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego –
Państwowy Zakład Higieny

<http://nfz.gov.pl>

Narodowy Fundusz Zdrowia

